

Leo TINDEMANS, *Duel met de minister*, Kapellen, De Nederlandsche Boekhandel/Uitgeverij Pelckmans, 1991, 138 blz., 495 Bfr.

Honderd jaar geleden, op 22 april 1891, overleed in Antwerpen Jan De Laet. Samen met Hendrik Conscience had die de literaire en politieke Vlaamse Beweging in gang gezet in Antwerpen. Hij werd de eerste Belgische parlementariër die de grondwettelijke eed in het Nederlands aflegde, en zou de taalwet van 1878 op de rijksadministraties op zijn naam brengen. Voor oud-premier Leo Tindemans, ook Antwerpenaar, vormde deze verjaardag de aanleiding tot de publikatie van een boekje waarin deze 19de-eeuwse flamingant prominent figureert. Afgezien van een paar stilistische slordigheden en enkele druktechnische vergetelheden betreft het hier een keurige en vlotlezende uitgave, een oud-journalist waardig.

Op 8 april 1865 verwondde volksvertegenwoordiger Jan De Laet in een duel met het pistool de toenmalige minister van oorlog Chazal, die hem eerder in het parlement had beschuldigd van eerloosheid ('infamie'). Uit het proces dat daarop volgde en waarin de beide betrokkenen werden veroordeeld, bleek vooral dat de juridische positie van de ministers in België onvoldoende en niet sluitend was gereguleerd.

Ondertussen gebeurde dat trouwens nog altijd niet, iets wat door Tindemans nu in hoge mate wordt betreurd: „*Verantwoord burgerschap in een waarachtige democratie veronderstelt dat men weet voor welke daden een bewindsman of -vrouw ter verantwoording kan worden geroepen*” (p. 132). Zijn beschou-

wingen en bedenkingen over deze aangelegenheid zijn dan ook vooral bedoeld als een pleidooi voor een meer afdoende en stringente wettelijke regeling van de politieke en de juridische verantwoordelijkheid van de ministers t.o.v. het parlement en de burger. Hij grijpt daarmee trouwens terug naar een wetsontwerp uit 1975, ingediend door een regering die hij zelf presideerde, maar dat ondertussen volkomen ondergesneeuwd geraakte tussen de coulissen van het Paleis van de Natie. Wie overtuigd is van de noodzaak om in dit verband alsnog tot een wet te komen, doet er allicht goed aan om terdege te beseffen dat de haalbaarheid daarvan ook momenteel eerder twijfelachtig lijkt.

Nico VAN CAMPENHOUT